

Agnes kolekcija - čaša za bijelo vino (proizvedeno u Italiji, 2013-2014; vis. 133 mm; prom. 82 mm) Foto: Gitte Viderup Riis

klarske radionice formirani su brojni artistički studiji, umjetnici prolaze obuku obrade stakla.

Mnogi od suvremenih nordijskih dizajnera pravi su velemajstori u tehnici obrade tzv. puhanog stakla koju su doveli do savršenstva. U svoje predmete, kao staklopuhači, unose ne samo svoju ideju nego doslovno i svoj dah pa je staklena čarolija kompletna. Izložba suvremenog nordijskog stakla treba biti i ohrabrenje domaćim dizajnerima, jer je u Hrvatskoj inače tradicionalna proizvodnja stakla zbog krize sada na vrlo niskim granama. Umjetnici se snalaze kako znaju, ljubav prema umje-

Pokal s "lopticom" (dizajn: Ingegrd Råman, 1990. godine; puhanostaklo, Skruf Glasbruk, Švedska, vis. 210 mm; prom. 90 mm) Foto: Bjorn Wigren

tnosti stakla traje, ali optimizma je sve manje. U povodu izložbe organizirano je gostovanje finskih umjetnika u mediju stakla i majstora staklopuhača. Njihovo predavanje o sadašnjem trenutku u staklarstvu Finske pratilo je mnoštvo fanova i ljudi iz struke. "Cilj je i da se umjetnici upoznaju. Nije ni ondje za dizajnere u mediju stakla sve idealno, i ondje ima problema. Upravo je to i bila namjera ove izložbe, pokazati da uz trud, talent i želju nema straha za budućnost. To je čisto živa volja. Upornost", zaključuje Lada Ratković-Bukovčan na kraju razgovora o ovoj izložbenoj dozi danas tako željenog optimizma.

Reagiranje

Ne valja ni novinar koji razgovara sa Sidranom

"PEN je otet bh. piscima i mora im biti vraćen"; Oslobođenje, Pogledi; 31. maj/svibanj, 2014. godine

Poštovana gospođo Selimbegović, U "Pogledima" objavljenim u vašem listu u sultotu, 31. maja 2014., (strana 28-30) objavili ste intervju sa Abdulahom Sidranom u kojem se moje ime spominje nekoliko puta. Kako mi je ovaj, neprofesionalno vođeni razgovor, nanio nenadoknadivu štetu, molim Vas da mi pružite priliku da odgovorim na u njemu iznesene tvrdnje. Dužni ste mi dati pravo na odgovor, prema Kodeksu za štampu i online medije BiH. Navedeni ste Kodeks prekršili u Članu 1 (Interes javnosti) - jer ste zbog nemara ili zle namjere dozvolili da Vaši čitatelji donose lično mišljenje na osnovu laži i poluistina. Prekršili ste ga i u Članu 2 (urednička odgovornost) - jer niste, svojim pitanjima, osigurali pravo javnosti da sazna istinu. Iako, kao odgovorna urednica, imate informacije koje govore suprotno od onoga što Vaš sagovornik tvrdi, Vi niste to znanje iskoristili, nego ste, u ime motiva u koje ne želim ulaziti, ostavili masu čitatelja u zabludi. Prekršili ste Kodeks prema kojem ste dužni raditi i u Članu 3 (Huškance) - dozvoljavajući sagovorniku da insinacijama uobličiti moje krvno srodstvo kao optužbu i da pozove javnost da se ostri na mene. Vi morate biti svjesni opasnosti do koje dovodi huškance protiv ljudi u ovoj zemlji, pogotovo ako se radi o etničkoj pripadnosti i krvnom srodstvu. Za to primete veliku i redovnu plaću. Kodeks ste prekršili i u Članu 4 (Diskriminacija) - dozvoljavajući sagovorniku, bez ikakvog Vašeg komentara, da me šikanira i diskriminira na osnovu mog prezimena i porodice u kojoj sam rođen. Prekršili ste Kodeks i u Članu 5 (Tačnost i fer izvještavanje) - jer ste prikrili i zadržali važne informacije koje bi mogle kod čitatelja uticati na razumijevanje teksta. Prekršili ste Kodeks i u Članu 6 (komentar, pretpostavka i činjenica) - jer ste u postavljenom pitanju prejudicirali moju povlaštenost u društvu, koja ne postoji.

Čitatelji će mi oprostiti za ovo tvrdo nabravanje, ja, vidite, prvi put u životu pišem ovakav tekst - i pomalo mi se gadi da se Vama, za koju znam da ste pismena, obrazovana i razborita osoba, moram obraćati kao djetetu u prvom razredu osnovne škole, i deklamovati Vam osnove Vaše profesije. Nekada ste je sjajno obavljali. Nekada, međutim, naši novinari nisu trgovali obrazom i profesijom. Izbrojat ću riječi u narednom dijelu teksta, kako bih rekao samo onoliko koliko ste dužni objaviti, jer na Vaše ljudsko dostojanstvo i želju za istinom više niko ne može računati.

1. Na strani 29. "Pogleda" Abdulah Sidran me naziva bratom pokojnog četničkog generala. Ja sam, istina je, rođeni brat pokojnog Novice Simića, generala Vojske Republike Srpske. Za šta me Vi, poštovana Vildana, i Vaš sagovornik, ovim riječima optužujete? Za krvno srodstvo? Adolf Hitler je presuđivao ljudima za krvno srodstvo. Moj grad i moja zemlja moraju ovo znati: godine 1992., Sidran, kojem je usud dodijelio lijepo ime Abdulah, nije imao izbora - njegov je narod bio predviđen za odstrjel. Ja sam imao izbora - brata na drugoj strani i stranu na koju sam se bio pozvan prikloniti. Izabrao sam Sa-

rajevo i Bosnu i Hercegovinu. Zato ja danas nisam nacionalni bard, kao Čosić, ili prebogati izdajnik, kao Kusturica. Nisam ni vlastiti spomenik i memorijalna soba, kao Sidran. Braću svoju nisam birao, niti porodicu u kojoj ću biti rođen. Mogao sam izabrati nacionalizam ili ljudskost. Toliko je i Sidran mogao. Sam sam birao da su moji u Sarajevu, na ovoj strani. Nikada zbog toga nisam požalio. Čovjek mora patiti - a ja ne mogu zamisliti goru sudbinu nego da patim zbog para, kao Avdo. Nisam psihijatar, te me njegova motivacija ne zanima. Ljudi u našoj zemlji moraju znati da, uprkos moru novinara koji pred njim kleče, taj čovjek drugog motiva u životu do "skidanja glave" svima koji još mogu pisati, kako bi dobio puke novce, nema.

2. Sidran me pred vama živima, poštovana Vildana, optužuje da lažem kako je protiv mene pokrenuo hajku u sred rata - jer sam rekao kako sam tekst u Oslobođenju, objavljen u najgoru doba, shvatio kao poziv na linč. Štaviše, on tvrdi da takvoga teksta nema, da ga nikada nije ni bilo. Da ne znam ko je Abdulah Sidran go-

štao jagnje božije.

3. Kada sam se iz Kanade vratio u Sarajevo, zbilja su me prijatelji i pisci iz PEN-a (i ne samo oni!), kako Sidran kaže, dočekali "kao svoga miljenika i favorita". U PEN-u mi nisu tražili preporuke, kao što danas njemu traže, kako bi me primili. Zato što me nisu ni primali, jer sam članom PEN-a BiH bio od njegovog osnivanja. Sidran je svojevolumeno izašao iz ove organizacije, zatim pola njenog članstva popljavao, sa mnogima se po sudovima vuče... čak je i ulicu Vrazovu, u kojoj se nalazi sjedište PEN-a, nazivao "Vragova". Treba biti glup pa misliti da pisac fizičkim odlaskom prestaje biti član bilo koje organizacije u vlastitoj zemlji. Član sam i kanadskog i američkog PEN-a - i nikog od njih nije briga što danas živim u Sarajevu. Taj čovjek mora shvatiti da PEN BiH ima Statut, da postoje neka pravila, i da on nije od njih izuzetak. Predugo se druži s tajkunima i političarima, pa je ubijeđen da, ako samo mahne ručicom, neko će kleknuti pred njega i ponuditi mu da radi šta god hoće.

4. Sidran me u razgovoru s Vama naziva čovjekom "specijalnih zadataka". Nemate se prava nazvati ni novinarkom niti urednicom od momenta kada ga niste upitali šta to znači. Da li ga se i Vi, poštovana Vildana, kao i mnogi koji sve znaju a čute, plašite?

5. Abdulah Sidran je u razgovoru s Vama izvršio pritisak na pravni sistem, navodeći kako je predmet njegove tužbe protiv mene dodijeljen sutkinji nebošnjakinji. Optužio ju je da zadržava pravdu. Vi niste nepismena žena, i dobro znate čemu to služi - kada izgubi na sudu, Sidran će tada reći da je ugrožen kao Bošnjak. Intervju ću predati na nadležni sud, jer se radi o ometanju pravde. Vi vidite šta ćete tim povodom sa svojom savješću.

Ovo je siromašna i ojađena zemlja. Mi možemo od straha plaćati Abdulahu Sidranu dodjeljujući mu sve književne nagrade koje postoje, honorare za sve programe koji postoje, mjesečne apanaže i naknade za sve što postoji i ne postoji - kako bismo izbjegli njegovo zlostavljanje. Imajte na umu, međutim, da prvom prilikom kad tome istom čovjeku ne platite ratu kredita, ili dodijelite honorar koji je manji od njegovih prohtjeva, on će vas iz urođene pohlepe definisati kao najgorog neprijatelja. Pretvoriće vas i u četnika, i štetočinu, i izdajnika po već prepoznatljivom obrascu. Nikome od nas bosanskohercegovačkih i svjetskih pisaca nije prijatno posmatrati moralni pad našeg kolege, osim Vas, jer njegovu sujetu već duže vrijeme hranite na užtrb časne bh. književnosti. "Hodajuće zlo", kako od milja nazivamo našeg kolegu Sidrana, nanijelo je u zadnjih 20 godina više štete identitetu bh. književnosti nego oni pisci koji su svojim pisanjem širili zlo. Kao pisac, plašim se da hranite sindrom nedostojnog starenja i da će vam buduće generacije otvarajući arhive "Oslobođenja" zamjeriti na namjernom stvaranju pogrešne slike o meni i nama koji smo dostojanstveno iznijeli na plećima rat u opkoljenom Sarajevu, a koji se očito kao svjedoci nalazimo na spisku za odstrjel. Iz poštovanja prema književniku Abdulahu Sidranu kakav je nekad postojao, ne mislim više šutjeti, te ću uputiti tužbu nadležnom sudu koristeći se kao dokaznim materijalom tekstovima objavljenim u vašem listu.

Goran Simić, književnik

Pogledi, 31. 5. 2014.

tovo bih povjerovao da sam umislio cijeli jedan tekst, u vremenu kad su ljudi nestajali, i kad je od riječi zavisilo hoćete li dočekati novi dan. Sidran laže - tekst postoji, dostupan je svima, objavljen je 26. 6. 1993., pod naslovom Smrt strančarenju - sloboda narodu. Govoreći o meni i još nekoliko sarajevskih pisaca Sidran u njemu kaže: "Da četnik uđe u Sarajevo, nikada nikome od njih, zbog takve 'oštrine', - ni dlaka s glave ne bi falila." Oštrina o kojoj Sidran govori, a koja je nama (onima koji nisu pili sa ratnim komandantima), po njemu, nedostajala, odnosi se na ono što danas zovemo govorom mržnje. Nismo, naime, dovoljno halakali, nismo se dovoljno trudili da pokažemo patriotizam, nismo, eto, ljubili ruke SDA i svakome ko bi imao mrvu krvave vlasti. Bili smo suviše pitomi. Našoj je nacionalnoj veličini, koja se tada ustoličila za branitelja naroda, to bilo malo. Da četnici, koji u njegovoj mašti ulaze u grad, nama ne bi odbili dlaku s glave, u prijevodu je tada značilo, a i sad znači, da smo i mi četnici. Sad je za Sidranove riječi svakome kao i za lanjski snijeg - ali tada, 1993., najgoru godinu u našim životima, sjetite se, grupa ljudi koje je prozvao dovedena je u smrtu opasnost. Do smrti ću o tome pričati svima koji imaju uši. Veliki pjesnik Abdulah Sidran mora zapamtiti da postoje svjedoci - mnogi svjedoci koji ga pamte tačno onakvog kakav je bio i tačno po onome što je, i s kim, govorio i radio. Mnogi pamte Sidrana ranoga - a ne Sidrana koji je kasnije od sebe izma-